

EVROPSKÁ
KOMISE

Ve Štrasburku dne 17.4.2018
COM(2018) 212 final

2018/0104 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu

(Text s významem pro EHP)

{SWD(2018) 110 final} - {SWD(2018) 111 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Zajištění bezpečnosti cestovních dokladů a dokladů totožnosti je klíčovým prvkem boje proti terorismu a organizované trestné činnosti a při vytváření skutečné bezpečnostní unie. Mnoho iniciativ pro zlepšení a posílení správy vnějších hranic, které EU v posledních letech přijala, je založeno na bezpečných cestovních dokladech a dokladech totožnosti. Nedávná změna Schengenského hraničního kodexu¹ zavádí povinnost systematicky kontrolovat všechny osoby a ověřovat jejich cestovní doklady bez ohledu na státní příslušnost držitele v Schengenském informačním systému (dále jen „SIS“) a databázi odcizených a ztracených cestovních dokladů Interpolu (dále jen „databáze SLTD“).

Občané EU jsou stále mobilnější. Více než 15 milionů občanů EU má bydliště v jiném členském státě, než je země jejich státní příslušnosti, a více než 11 milionů občanů v takových státech pracuje². Každý rok cestuje po EU nebo překročí její vnější hranice více než miliarda osob³.

Tento návrh nařízení je součástí Akčního plánu pro posílení evropské reakce proti podvodům s cestovními doklady z prosince roku 2016⁴, v němž Komise v souvislosti s nedávnými teroristickými útoky v Evropě určila opatření pro řešení otázky zabezpečení cestovních dokladů, včetně průkazů totožnosti a povolení k pobytu. Cíle tohoto akčního plánu následně schválila Rada ve svých závěrech⁵, které navazovaly na opakovanou výzvu Rady zvýšit zabezpečení dokladů totožnosti a povolení k pobytu⁶.

Komise již ve svém sdělení z roku 2016 Posilování bezpečnosti ve světě mobility: Zdokonalování výměny informací v boji proti terorismu a pevnější vnější hranice⁷ zdůraznila potřebu bezpečných cestovních dokladů a dokladů totožnosti, kdykoli je nutné bez pochyby identifikovat osobu, přičemž upozornila, že vylepšený přístup by byl založen na spolehlivých systémech, jež pomáhají předcházet zneužívání a vzniku hrozeb pro vnitřní bezpečnost v souvislosti s nedostatky v zabezpečení dokladů. Kromě toho se Komise ve zprávě o občanství EU pro rok 2017 zavázala analyzovat možnosti politiky s cílem zvýšit zabezpečení průkazů totožnosti a povolení k pobytu⁸.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/458 ze dne 15. března 2017, kterým se mění nařízení (EU) 2016/399 s ohledem na posílení kontrol na vnějších hranicích za použití příslušných databází.

² Výroční zpráva o mobilitě pracovních sil uvnitř EU 2016 (údaje z roku 2015).

³ Tabulka přeshraničních cest občanů EU za rok 2015 (všechny důvody) – http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Tourism_statistics.

⁴ COM(2016) 790 final.

⁵ Závěry Rady o Akčním plánu Komise pro posílení evropské reakce proti podvodům s cestovními doklady přijaté dne 27. března 2017 <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/03/27/jha-travel-document-fraud>.

⁶ Členské státy již v roce 2005 jednomyslně přijaly Závěry Rady o minimálních normách zabezpečení postupů při vydávání průkazů totožnosti členských států (Dokument Rady č. 14390/05) Poté v roce 2006 následovalo usnesení <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=CS&f=ST%2014938%202006%20INIT>.

⁷ COM(2016) 602 final.

⁸ Závěry Rady o zprávě o občanství EU pro rok 2017 přijaté dne 11. května 2017 <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9080-2017-INIT/cs/pdf>.

V patnácti z dvaceti šesti členských států, které svým občanům vydávají průkazy totožnosti, je běžné a povinné průkaz totožnosti vlastnit⁹. V souladu s právními předpisy EU v oblasti volného pohybu osob (směrnice 2004/38/ES¹⁰) mohou občané EU průkazy totožnosti využít jako cestovní doklady jednak při cestování v rámci EU, jednak pro vstup na území EU z třetích zemí a skutečně jsou pro cestování často využívány. Členské státy navíc mají dohody s celou řadou třetích zemí, jež občanům EU umožňují cestovat na základě jejich vnitrostátního průkazu totožnosti. To rovněž zahrnuje cestování do třetích zemí s cílem zapojit se do teroristické činnosti a návrat do EU.

V současné době se úroveň zabezpečení vnitrostátních průkazů totožnosti vydávaných členskými státy a povolení k pobytu pro občany Unie pobývající v jiném členském státě a jejich rodinné příslušníky výrazně liší, což zvyšuje riziko podvodů s doklady a jejich padělání a dále vede k praktickým obtížím pro občany, když chtějí uplatnit své právo volného pohybu.

Občané EU své průkazy totožnosti rovněž využívají v každodenním životě k prokázání totožnosti veřejným a soukromým subjektům při vykonávání svého práva pobývat v jiném členském státu (mobilní občané EU).

V souladu se směrnicí 2004/38/ES mobilní občané a jejich rodinní příslušníci, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu, rovněž obdrží doklady, jež prokazují jejich pobyt v hostitelském členském státu. I když tato povolení k pobytu nejsou cestovními doklady, pobytové karty pro tyto rodinné příslušníky mobilních občanů EU, kteří sami nejsou státními příslušníky žádného členského státu, při použití spolu s cestovním pasem držitelé udělují právo vstoupit na území EU bez víza, když doprovázejí nebo následují občana EU.

Padělání dokladů nebo nepravdivé doložení hmotněprávních skutečností týkajících se podmínek připojených k právu pobytu byly označeny za nejrelevantnější případy podvodu v souvislosti se směrnicí,¹¹ která zase umožňuje boj proti těmto podvodům ve svém článku 35.

Na základě těchto skutečností je zásadní, aby EU a zejména členské státy zintenzivnily úsilí zlepšit zabezpečení dokladů vydávaných občanům EU a jejich rodinným příslušníkům z třetích zemí. Zvýšené zabezpečení cestovních dokladů je důležitým faktorem při zlepšování bezpečnosti v rámci EU a na jejích hranicích a při podpoře kroků na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii. Zahrnutí biometrických identifikátorů, a zejména otisků prstů zajišťuje větší spolehlivost a bezpečnost dokladů. V této souvislosti je velmi důležité co nejrychleji vyřadit doklady s nedostatečnými bezpečnostními prvky.

V pracovním programu Evropské komise na rok 2018 je předložen legislativní podnět (Program pro účelnost a účinnost právních předpisů, dále jen „REFIT“) na lepší zabezpečení průkazů totožnosti a povolení k pobytu vydávaných občanům EU a jejich rodinným příslušníkům, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu¹². Cílem je posílit evropskou bezpečnost odstraněním bezpečnostních mezer vyplývajících z nezabezpečených dokumentů a usnadnit výkon práva EU na volný pohyb mobilním občanům EU a jejich

⁹ Občané dalších pěti členských států jsou navíc povinni pro účely identifikace vlastnit nespecifický dokument. V praxi se velmi často jedná o průkaz totožnosti.

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků se volně pohybovat a pobývat na území členských států (Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 77).

¹¹ COM(2009) 313 final.

¹² Toto téma se rovněž projednávalo v rámci platformy REFIT (Stanovisko platformy REFIT k dotazu předloženému občanem (LtL 242) týkající se dokladů totožnosti a cestovních dokladů, 7. června 2017). Platforma REFIT vybídla Komisi, aby provedla analýzu proveditelnosti harmonizace dokladů totožnosti a povolení k pobytu nebo jakéhokoli z jejich klíčových prvků s cílem usnadnit volný pohyb a řešit výzvy, s nimiž se mobilní občané EU potýkají ve svých hostitelských státech.

rodinným příslušníkům zvýšením spolehlivosti a přijímání jejich dokladů v přeshraničních situacích.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

EU svým občanům nabízí prostor svobody, bezpečnosti a práva bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb osob ve spojení s vhodnými opatřeními týkajícími se správy vnějších hranic, azylu, přistěhovalectví a předcházení a potírání trestné činnosti a terorismu. Evropané považují volný pohyb za velký úspěch evropské integrace. Pokrývá právo vstoupit na území nebo opustit území jiného členského státu a právo tam zůstat a žít. Opatření týkající se volného pohybu nelze oddělit od opatření zavedených pro zajištění bezpečnosti v rámci Evropské unie.

Mnoho bezpečnostních opatření EU, jako jsou například systematické kontroly v Schengenském informačním systému zavedené Schengenským hraničním kodexem¹³, je založeno na bezpečných cestovních dokladech a dokladech totožnosti. Posilování výměny informací prostřednictvím interoperability informačních systémů EU pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace, jak nedávno navrhla Komise¹⁴, bude rovněž záviset na lepším zabezpečení cestovních dokladů včetně ověřování totožnosti příslušnými orgány na území členských států EU.

Směrnice o volném pohybu (2004/38/ES) stanoví podmínky pro výkon práva volného pohybu a pobytu (krátkodobého i dlouhodobého) občanů EU a jejich rodinných příslušníků v Unii. Tato směrnice stanoví že, občané EU a jejich rodinní příslušníci ve spojení s platným průkazem totožnosti nebo cestovním pasem mohou vstoupit do jiného členského státu a pobývat v něm a požádat o příslušné povolení k pobytu. Směrnice nicméně neupravuje vzor ani normy týkající se průkazů totožnosti, které mají být použity pro vstup na území členských států EU nebo pro jejich opuštění. Podobně nestanoví konkrétní normy pro povolení k pobytu, která se vydávají občanům EU a jejich rodinným příslušníkům z třetích zemí, kromě názvu, který se má použít pro povolení pro tyto rodinné příslušníky, tj. „pobyťová karta rodinného příslušníka občana Unie“ (viz čl. 10 odst. 1 směrnice 2004/38).

V posledních letech byly zavedeny normy EU pro několik dokladů totožnosti a cestovních dokladů používaných v Evropě. Právo Unie již stanoví normy pro bezpečnostní a biometrické prvky (zobrazení obličeje a otisky prstů) v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy¹⁵ a pro jednotné vzory víz¹⁶ a povolení k pobytu státních příslušníků třetích zemí¹⁷. Tyto normy se rovněž používají pro povolení pro malý pohraniční styk¹⁸ a povolení vydaná v rámci právních předpisů EU týkajících se legální migrace. Nedávno byla přijata nová společná podoba povolení k pobytu státních příslušníků třetích

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/458 ze dne 15. března 2017, kterým se mění nařízení (EU) 2016/399 s ohledem na posílení kontrol na vnějších hranicích za použití příslušných databází.

¹⁴ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU (policejní a justiční spolupráce, azyl a migrace), COM(2017) 794 final.
Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU (hranice a víza) a mění rozhodnutí Rady 2004/512/ES, nařízení (ES) č. 767/2008, rozhodnutí Rady 2008/633/SVV, nařízení (EU) 2016/399 a nařízení (EU) 2017/2226.

¹⁵ Nařízení (ES) č. 2252/2004 (Úř. věst. L 385, 29.12.2004, s. 1) UK a IE nejsou součástí tohoto opatření.

¹⁶ Nařízení (ES) č. 1683/95 (Úř. věst. L 164, 14.7.1995, s. 1).

¹⁷ Nařízení (ES) č. 1030/2002 (Úř. věst. L 157, 15.6.2002, s. 1).

¹⁸ Nařízení (ES) č. 1931/2006 (Úř. věst. L 405, 30.12.2006, s. 1).

zemí, přičemž cílem bylo dále zdokonalit bezpečnostní prvky, které tato povolení obsahují¹⁹. Vzhledem k neexistenci harmonizačních opatření si členské státy mohou zvolit požadovaný vzor pobytových karet a karet trvalého pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky mobilních občanů EU. Přitom si mohou zvolit stejný „jednotný vzor“ jako ten, jenž je stanoven v nařízení Rady (ES) č. 1030/2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí²⁰, ve znění z roku 2017, jak je uvedeno výše, za předpokladu, že jejich status rodinného příslušníka občana Unie je na dokladu jasně uveden a lze zabránit záměně s povoleními k pobytu, která podléhají nařízení č. 1030/2002²¹. V roce 2008 vyjádřily členské státy v prohlášení Rady²² svou vůli, aby byl jednotný vzor pro tento účel použit, a několik členských států se k tomuto právně nezávaznému závazku připojilo.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Článek 21 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) občanům EU přiznává právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států EU. Článek 21 poskytuje Unii možnost jednat a přijímat předpisy k usnadnění výkonu práva svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, pokud je činnost směřující k dosažení tohoto cíle nezbytná pro usnadnění výkonu uvedeného práva. Uplatňuje se řádný legislativní proces.

Navrhované nařízení má za cíl usnadnit výkon práva volného pohybu občanů EU v bezpečném prostředí – tj. usnadnit výkon jejich práva cestovat s vnitrostátním průkazem totožnosti do kteréhokoli členského státu a pobývat v něm a předkládat průkaz totožnosti jakožto spolehlivý důkaz jejich státní příslušnosti – a také jejich práva spolehnout se na povolení k pobytu, které jim bylo vydáno jakožto rezidentovi členského státu jiného, než je stát jejich státní příslušnosti.

Návrh umožní to, že budou dokumenty bezpečnější díky zlepšeným bezpečnostním prvkům vnitrostátních průkazů totožnosti a povolení k pobytu, což umožní výkon práv volného pohybu v bezpečnějším prostředí. To ochrání veřejné orgány a občany EU a jejich rodinné příslušníky před trestnou činností, paděláním dokladů a podvody s doklady. Proto tento návrh přispívá ke zlepšení celkové bezpečnosti v EU.

Čl. 21 odst. 2 SFEU výslovně stanoví právní základ pro opatření k usnadnění výkonu práva občanů EU svobodně se pohybovat, a to mimo jiné tím, že se sníží nebezpečí podvodů ve formě padělání dokladů a zajistí se důvěra potřebná k volnému pohybu.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Teroristická hrozba, které Evropská unie čelí, je nadnárodní a jednotlivé členské státy ji nemohou řešit samostatně. Teroristé a pachatelé závažných trestných činů působí ve více zemích, a jak zdůrazňuje akční plán z roku 2016, podvody s dokumenty jim trestnou činnost umožňují. Bezpečné průkazy totožnosti a bezpečná povolení k pobytu jsou nezbytnými prvky k zajištění důvěry potřebné pro volný pohyb v prostoru svobody a bezpečnosti.

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1954 ze dne 25. října 2017, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1030/2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí.

²⁰ Nařízení Rady (ES) č. 1030/2002 ze dne 13. června 2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí (Úř. věst. L 157, 15.6.2002, s. 1).

²¹ Jak je uznáno v článku 5a nařízení Rady č. 1030/2002.

²² Dokument Rady ze dne 11. června 2008 (13.6.), PV/CONS 26 JAI 188, 8622/08 ADD 1.

Kromě toho je Evropská unie odhodlána usnadnit volný pohyb osob v prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Jednotlivé členské státy k dnešnímu dni vykonaly svoji pravomoc provést vnitrostátní politiky týkající se dokladů totožnosti a povolení k pobytu, aniž by nutně vzaly v úvahu cíl usnadnit volný pohyb osob nebo zlepšit bezpečnost v Unii. Již bylo přijato několik opatření k vyřešení problémů zjištěných na vnitrostátní úrovni. Některé členské státy například vytvořily online rejstříky, které organizacím veřejného a soukromého sektoru umožňují ověřit pravost dokladů. Nicméně neexistuje žádný společný přístup ke zlepšování bezpečnostních prvků těchto dokladů a stanovení údajů, které by tyto doklady měly přinejmenším obsahovat. To vede k přetrvávajícím problémům napříč členskými státy a představuje otevřené dveře pro podvody s doklady.

Pokud nebudou důsledně přijímána opatření na úrovni EU, bezpečnostní mezery nebudou řešeny komplexně. Nedostatek opatření na úrovni EU rovněž povede k praktičtějším problémům pro občany EU, vnitrostátní orgány a podniky v souvislosti s tím, kde občané žijí a kam cestují v rámci Unie a přes hranice Unie. Řešení systémových problémů týkajících se bezpečnosti a volného pohybu s cílem zajistit vysokou úroveň zabezpečení vnitrostátních průkazů totožnosti a povolení k pobytu prostřednictvím minimálních společných norem jasně vyžaduje opatření na úrovni EU. Cílů jakékoli iniciativy pro nápravu stávající situace nelze dosáhnout na vnitrostátní úrovni. Všechny tyto doklady mají skutečně evropský rozměr vzhledem k tomu, že jsou spojeny s výkonem práva volného pohybu v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

Toto navrhované nařízení by po členských státech nevyžadovalo, aby vydávaly doklady, které v současnosti nevydávají.

- **Přiměřenost**

Opatření EU může být při řešení těchto výzev značně přínosné a v mnoha případech představuje jediný způsob, jak lze dosáhnout konvergovaného a kompatibilního systému a tento systém zachovat. Bezpečnost v Evropské unii a na jejích vnějších hranicích byla v posledních měsících a letech vystavena značné zátěži. Současné bezpečnostní problémy zdůraznily neoddělitelné spojení mezi volným pohybem osob na území Evropské unie a spolehlivou správou vnějších hranic. Opatření pro zlepšení bezpečnosti a správy vnějších hranic, jako jsou například systematické kontroly všech občanů v databázích, a to i občanů EU překračujících vnější hranice, ztrácí na síle, pokud je hlavní nástroj pro zjišťování totožnosti občanů problematický i ve vnitrostátním kontextu.

Občané se rovněž nemohou spolehnout na své doklady pro výkon svých práv, pokud si nemohou být jisti, jestli jejich doklady budou přijaty mimo členský stát / členské státy vydání.

Odstranění „nejslabších článků“ a zavedení minimálních norem pro informace uváděné na těchto dokladech a pro bezpečnostní prvky, jež budou společné pro všechny členské státy, které je vydávají, usnadní výkon práva volného pohybu a zvýší bezpečnost v EU a na jejích hranicích. Mnoho členských států již vyvinulo a zavedlo průkazy totožnosti, které jsou zabezpečené proti nedovolené manipulaci. Úplná harmonizace není odůvodněná a navrhuje se přiměřené opatření zajišťující minimální bezpečnostní normy pro doklady. To zahrnuje zavedení povinného snímání otisků prstů, které je nejspolehlivějším způsobem, jak určit totožnost osoby, a přiměřené opatření vzhledem k bezpečnostním hrozbám, kterým Unie čelí. Pro pobytové karty vydávané rodinným příslušníkům z třetích zemí se navrhuje použít stejný vzor, jak již bylo odsouhlaseno na úrovni Unie v nařízení č. 1030/2002, pokud jde o povolení k pobytu státních příslušníků třetích zemí, na něž se vztahuje.

- **Volba nástroje**

Nařízení je jediný právní nástroj zajišťující přímé a společné provádění práva Unie ve všech členských státech. V oblasti, kde se rozdíly ukázaly jako škodlivé pro volný pohyb a bezpečnost, nařízení zajistí dosažení požadované shody.

3. KONZULTACE SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Proces konzultace spojil nástroje obecnějšího dosahu, jako je např. veřejná konzultace, s cílenějšími konzultacemi členských států a skupin zúčastněných stran. Kromě toho, konzultace vzala v úvahu přímou zpětnou vazbu občanů a stanovisko platformy REFIT, která vybídla Komisi, aby provedla analýzu proveditelnosti harmonizace dokladů totožnosti a povolení k pobytu nebo jejich klíčových prvků s cílem usnadnit volný pohyb a řešit výzvy, s nimiž se mobilní občané EU potýkají v hostitelských zemích.

Podrobné informace o výsledcích procesu konzultace lze najít v příloze 2 posouzení dopadů, jež doprovází tento návrh.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Komise zadala Středisku pro strategické a hodnotící služby (CSES) zakázku vypracovat studii týkající se „politických iniciativ EU ohledně povolení k pobytu a dokladů totožnosti s cílem usnadnit výkon práva volného pohybu“ (dokončena v srpnu roku 2017).

Přezkum konceptů iniciativy provedlo Společné výzkumné středisko Komise.

Studie vypracovaná pro Evropský parlament společností Milieu „Právní a politické souvislosti zavedení evropského průkazu totožnosti“ z května roku 2016 rovněž poskytla užitečné informace²³.

- **Posouzení dopadů**

Posouzení dopadů podporující tento návrh získal od Výboru pro kontrolu regulace kladné stanovisko s několika návrhy na zlepšení²⁴. Posouzení dopadů zvážilo – ve srovnání se stávající situací – různé možnosti týkající se průkazů totožnosti a povolení k pobytu: zahrnutí opatření majících povahu „soft law“ (právně nevynutitelné předpisy), minimální společné požadavky a širší harmonizaci. Stávající situace je považována za neuspokojivou a širší harmonizace nebyla považována za přiměřenou.

Upřednostňovanou možností tedy bylo zavedení minimálních bezpečnostních norem pro průkazy totožnosti a minimálních společných požadavků na povolení k pobytu vydávaná občanům EU a v případě pobytových karet rodinných příslušníků občanů EU, kteří jsou státními příslušníky třetí země, použití společného jednotného vzoru povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí. Tuto činnost mají doprovázet opatření mající povahu „soft law“ s cílem zajistit bezproblémové provádění, které je přizpůsobeno specifické situaci a potřebám každého členského státu.

Opatření v rámci této možnosti zlepší přijímání dokladů v celé EU a posílené bezpečnostní prvky dokladů, které se nabízí, přinesou přímé a opakované úspory nákladů a sníží náklady, které jsou spojené s potížemi, pro občany Unie a jejich rodinné příslušníky, veřejné správy (příslušníky pohraniční stráže kontrolující doklady) a provozovatele veřejných a soukromých

²³ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/556957/IPOL_STU\(2016\)556957_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/556957/IPOL_STU(2016)556957_EN.pdf)

²⁴ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

služeb (např. letecké dopravce, provozovatele zdravotnických, bankovních a pojišťovacích služeb a služeb sociálního zabezpečení).

Mezi další výhody této upřednostňované možnosti patří snížení počtu podvodů s doklady a krádeží totožnosti a obecně zvýšená úroveň bezpečnosti (omezení trestné činnosti, podvodů a terorismu) v EU a na jejích hranicích. Povinné snímání otisků prstů bylo do upřednostňované možnosti týkající se průkazů totožnosti přidáno s cílem dále zvýšit účinnost z hlediska zabezpečení. Zahrnutí dvou biometrických identifikátorů (zobrazení obličeje, otisky prstů) zlepší identifikaci osob a sladí úroveň zabezpečení dokladů totožnosti občanů EU a pobytových karet vydávaných rodinným příslušníkům z třetích zemí s normami pro cestovní pasy vydávané občanům EU a povolení k pobytu vydávaná státním příslušníkům třetích zemí, kteří nejsou rodinnými příslušníky občanů EU. Zdokonalením dokladů se rovněž usnadní volný pohyb osob, jelikož se tím umožní jejich rychlejší, jednodušší a bezpečnější použití.

Období postupného vyřazování průkazů totožnosti a pobytových karet rodinných příslušníků občanů EU, které nejsou v souladu s normami uvedenými v upřednostňované možnosti, bylo zkráceno na pět let. Nejméně zabezpečené doklady budou postupně vyřazeny do dvou let. Jakákoli další zpoždění při provádění těchto úprav by vytvořila dlouhodobé bezpečnostní mezery a snížila jak účinnost dalších nedávno přijatých bezpečnostních opatření v rámci EU a na jejích vnějších hranicích, tak i soudržnost s těmito opatřeními. Kratší období postupného vyřazování proto urychlí posílení bezpečnosti, k němuž dojde díky zdokonaleným dokladům.

- **Účelnost a zjednodušování právních předpisů**

Iniciativa je začleněna v pracovním programu Komise pro rok 2018 v rámci iniciativ REFIT v oblasti spravedlnosti a základních práv založených na vzájemné důvěře.

Tato iniciativa odpovídá na stanovisko platformy REFIT. Platforma REFIT ve svém stanovisku²⁵ vybídla Komisi, aby provedla analýzu proveditelnosti harmonizace dokladů totožnosti a povolení k pobytu, nebo kterýchkoli jejich klíčových prvků s cílem usnadnit volný pohyb a řešit výzvy, s nimiž se mobilní občané EU potýkají v hostitelských zemích.

Komise se rovněž zaměřila na příležitosti ke zjednodušení a snížení zátěže. Mezi příjemce tohoto návrhu patří jak občané či podniky, tak veřejná správa. V posouzení dopadů je uveden odhad ročních opakujících se úspor nákladů, k nimž došlo mimo jiné zrychlením kontrol prováděných v celé EU před nastoupením do dopravního prostředku, zrychlením kontrol dokladů v celé EU při otevírání bankovního účtu a snížením kompenzací placených orgánům a leteckým dopravcům. Občané, podniky a veřejná správa budou mít rovněž – díky lepšímu povědomí o vzorech dokladů, právech spojených s doklady a lepšímu přijímání zabezpečenějších dokladů – prospěch ze snížených nákladů spojených s nepřijemnostmi.

- **Základní práva a ochrana osobních údajů**

Tento návrh pozitivně ovlivňuje základní právo na volný pohyb a pobyt podle článku 45 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) tím, že řeší potíže spojené s uznáváním a nedostatečným zabezpečením jak průkazů totožnosti, tak povolení k pobytu, zejména rodinných příslušníků z třetích zemí. Spolehlivější identifikace jednotlivců bude umožněna použitím biometrických údajů, které zajišťují, že osobní údaje jsou přesné a vhodně chráněné.

Tento návrh zahrnuje zpracování osobních údajů včetně biometrických údajů. Existují potenciální dopady na základní práva jednotlivců, konkrétně na článek 7 Listiny týkající se

²⁵

Stanovisko platformy REFIT XIII.3a přijaté v červnu roku 2017.

respektování soukromého života a článek 8 týkající se práva na ochranu osobních údajů Zpracování osobních údajů jednotlivců, včetně shromažďování, využití osobních údajů a přístupu k nim, ovlivňuje právo na soukromí a právo na ochranu osobních údajů podle Listiny. Zásah do těchto základních práv musí být odůvodněný²⁶.

Pokud jde o právo na ochranu osobních údajů včetně zabezpečení údajů, platí příslušné právní předpisy EU²⁷, tj. nařízení 2016/679. Žádné výjimky z režimu Unie pro ochranu údajů se nepředpokládají a členské státy v případě potřeby provedou jasná pravidla, jasné podmínky a spolehlivá ochranná opatření v souladu s *acquis* EU v oblasti ochrany osobních údajů. Povinné začlenění biometrických údajů do průkazů totožnosti občanů EU a do pobytových karet vydávaných rodinným příslušníkům občanů Unie, kteří pocházejí ze třetích zemí, bude provedeno s konkrétními ochrannými opatřeními, která jsou v souladu s těmi, jež platí pro cestovní pasy a ostatní cestovní doklady²⁸ a pro povolení k pobytu²⁹.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné dopady na rozpočet EU.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Komise bude za účelem zajištění účinného provádění navrhovaných opatření a monitorování jeho výsledků nadále úzce spolupracovat s příslušnými zúčastněnými stranami z vnitrostátních orgánů a agentur EU.

Komise přijme program monitorování pro sledování výstupů, výsledků a dopadů tohoto nařízení. Program monitorování stanoví prostředky a intervaly shromažďování údajů a dalších potřebných důkazů. Jeden rok po zahájení uplatňování a následně jednou za rok by členské státy měly Komisi předložit některé informace, o nichž se má za to, že jsou nezbytné pro účinné monitorování fungování tohoto nařízení. Většina těchto informací bude shromažďována příslušnými orgány v rámci jejich služebních povinností, a proto nebude vyžadováno další úsilí při jejich shromažďování.

Komise posoudí účelnost, efektivnost, relevanci, soudržnost a přidanou hodnotu EU výsledného právního rámce nejdříve za šest let ode dne použitelnosti, aby zajistila dostatečné množství údajů týkajících se použití nařízení. Hodnocení bude zahrnovat konzultace se zúčastněnými stranami s cílem získat zpětnou vazbu k účinkům provedených legislativních

²⁶ Soudní dvůr Evropské unie stanovil kritéria pro odůvodnění těchto zásahů v souvislosti s nařízením č. 2252/2004 ve věci C-291/12 *Schwarz v. Stadt Bochum*, ECLI:EU:C:2013:670. Připomenul, že omezení práv vyplývajících z Listiny musí „být stanovena zákonem, respektovat podstatu těchto práv a při dodržení zásady proporcionality [být] nezbytná a skutečně odpovídat cílům obecného zájmu, které uznává Unie, nebo potřebě ochrany práv a svobod druhého“, a shledal, že cíl „předcházet pozměňování cestovních pasů a druhý cíl bránit jejich podvodnému použití“ tato kritéria splňuje.

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Text s významem pro EHP) a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV.

²⁸ Nařízení Rady (ES) č. 2252/2004.

²⁹ Nařízení Rady (ES) č. 1030/2002.

změn a opatření majících povahu „soft law“. Referenční úrovní, podle níž se bude pokrok měřit, je výchozí situace v době, kdy legislativní akt vstoupí v platnost.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Kapitola I (články 1 a 2) návrhu popisují předmět a oblast působnosti nařízení. Týká se veškerých dokladů, které jsou spojeny s výkonem práva volného pohybu občanů EU a jejich rodinných příslušníků a které jsou uvedeny ve směrnici 2004/38/ES o právu na volný pohyb. Patří sem vnitrostátní průkazy totožnosti, které umožňují opustit území jiného členského státu a vstoupit na něj, povolení k pobytu vydávaná občanům EU a pobytové karty vydávané rodinným příslušníkům občanů EU, kteří pocházejí ze třetích zemí.

Kapitola II v článku 3 podrobně popisuje obecné požadavky včetně minimálních bezpečnostních prvků, které vnitrostátní průkazy totožnosti musí splnit. Vycházejí ze specifikací v dokumentu Mezinárodní organizace pro civilní letectví (dále jen „ICAO“) 9303. Tyto specifikace ICAO jsou společné pro strojově čitelné cestovní doklady a zajišťují globální interoperabilitu při ověřování těchto dokladů pomocí vizuální kontroly a strojově čitelných prostředků.

Článek 4 popisuje specifické požadavky, které je nutné zohlednit při shromažďování biometrických údajů.

Článek 5 stanoví pětileté období pro postupné vyřazování předchozích vzorů s výjimkou průkazů, které nejsou strojově čitelné v souladu s dokumentem ICAO 9303, částí 3 (sedmé vydání, 2015), jež budou muset být vyřazeny do dvou let ode dne použití nařízení. Tato období postupného vyřazování umožní EU a členským státům co nejrychleji vyplnit stávající bezpečnostní mezeru v oblasti průkazů totožnosti a zároveň se rovněž zohlední požadavky na interoperabilitu, pokud průkazy totožnosti nesplní normy uvedené v dokumentu ICAO 9303 části 3 týkající se strojové čitelnosti.

Kapitola III (článek 6) se zabývá povoleními k pobytu vydávanými občanům EU. Tyto doklady jsou dostupné občanům EU, kteří vykonali své právo volného pohybu, a je v nich stanoveno právo na pobyt ve jejich hostitelském členském státě, které je přímo zaručeno Smlouvou o fungování Evropské unie.

Rovněž jsou důkazem pobytu. Minimální bezpečnostní normy týkající se vzoru těchto dokladů usnadní jejich ověřování a ověření pravosti dalšími členskými státy, zejména v členském státu původu občana.

Kapitola IV se zabývá pobytovými kartami vydávanými rodinným příslušníkům občanů EU, kteří vykonali své právo volného pohybu. Tyto karty jsou vydávané těm rodinným příslušníkům, kteří sami nejsou občany Unie. Ti uvedou své odvozené právo pobytu ve svém hostitelském členském státě jakožto rodinní příslušníci občanů EU, kteří vykonali své právo volného pohybu. Navíc v případech, kdy tito rodinní příslušníci podléhají povinnosti mít vstupní vízum v souladu s nařízením (ES) č. 539/2001 nebo případně s vnitrostátním právem, pobytové karty je osvobozují od vízové povinnosti, když doprovází nebo následují občana Unie.

Jelikož se jedná o doklad, který za těchto okolností může znamenat osvobození od vízové povinnosti, úroveň zabezpečení jeho prvků by měla být posílena. Konkrétně by bezpečnostní prvky měly být stejné jako ty, jež jsou stanoveny – pro účely povolení k pobytu poskytovaná členskými státy nerezidentům EU – nařízením Rady (ES) č. 1030/2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí (článek 7) ve znění pozdějších předpisů. Nicméně jak stanoví čl. 10 odst. 1 směrnice 2004/38/ES, odkaz na status rodinného příslušníka občana EU musí být uveden v názvu dokladu. Členské státy mohou

použít standardizovaný kód, zejména pokud je odkaz příliš dlouhý na to, aby se vešel do pole názvu.

Podrobnosti týkající se ujednání o postupném vyřazování pobytových karet, které nesplňují požadavky, jsou uvedeny v článku 8. Průkazy, které již byly vydány v jednotném vzoru uvedeném v nařízení Rady č. 1030/2002 ve znění nařízení č. 380/2008, ale ještě neobsahují změny zavedené nařízením (EU) 2017/1954, budou postupně vyřazeny do pěti let ode dne použití navrhovaného nařízení. Pro další karty, které ještě nezahrnují změny zavedené nařízením č. 380/2008 a které neodpovídají této úrovni zabezpečení dokladů, se předpokládá kratší období postupného vyřazování v délce dvou let.

Kapitola V stanoví společná ustanovení pro tři typy dokladů.

Článek 9 popisuje povinnost členských států zřídit kontaktní místa pro provádění nařízení.

Článek 10 stanoví rámec pro ochranu osobních údajů a dále specifikuje opatření na ochranu osobních údajů.

Článek 11 stanoví, že Komise přijme podrobný program monitorování výstupů, výsledků a dopadů tohoto nařízení.

Článek 12 stanoví, že Komise by měla předložit zprávu o provádění tohoto nařízení a zprávu o hlavních zjištěních hodnocení Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru. Komise by měla provést hodnocení tohoto nařízení v souladu s pokyny Komise ke zlepšování právní úpravy a na základě odstavců 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016³⁰. Aby Komise tuto zprávu mohla vydat, musí se spoléhat na informace od členských států.

Článek 13 stanoví, že nařízení vstoupí v platnost v den následující po jeho zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* a že datum jeho použitelnosti je 12 měsíců poté, kdy vstoupí v platnost.

³⁰ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů; Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1–14.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají své právo volného pohybu**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 21 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Smlouvy o EU mají za cíl usnadnit volný pohyb osob a zároveň zajišťovat bezpečnost a ochranu svých občanů vytvořením prostoru svobody, bezpečnosti a práva v souladu s ustanoveními Smlouvy o fungování Evropské unie.
- (2) Občanství Unie přiznává každému občanu Unie právo volného pohybu s výhradou určitých omezení a podmínek. Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES se toto právo uvádí v účinnost³. Článek 45 Listiny rovněž stanoví svobodu pohybu a pobytu. Svoboda pohybu zahrnuje právo opustit území členského státu a vstoupit na něj s platným průkazem totožnosti nebo cestovním pasem.
- (3) Na základě článku 4 směrnice 2004/38/ES mají členské státy v souladu se svými právními předpisy vydávat a obnovovat svým státním příslušníkům průkazy totožnosti nebo cestovní pasy. Článek 8 směrnice 2004/38/ES dále stanoví že, členský stát může po občanech Unie požadovat, aby se zaregistrovali u příslušných orgánů. Členské státy mají povinnost občanům Unie vydat osvědčení o registraci podle podmínek stanovených v uvedeném článku. Členské státy mají rovněž povinnost vydávat pobytové karty rodinným příslušníkům, kteří nejsou

¹ Úř. Věst. C , , s. .² Úř. Věst. C , , s. .³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 77).

státními příslušníky žádného členského státu, a na žádost vydávat doklady osvědčující trvalý pobyt, jakož i karty trvalého pobytu.

- (4) Článek 35 směrnice 2004/38/ES stanoví, že členské státy mohou přijmout potřebná opatření k odepření, pozastavení nebo odnětí jakéhokoli práva přiznaného touto směrnicí v případě zneužití práv nebo podvodu. Padělání dokladů nebo nepravdivé doložení hmotněprávních skutečností týkajících se podmínek připojených k právu pobytu, bylo označeno za typické případy podvodu podle uvedené směrnice⁴.
- (5) Akční plán týkající se zabezpečení cestovních dokladů z prosince roku 2016 se zabýval rizikem vyplývajícím z padělaných průkazů totožnosti a povolení k pobytu⁵ a zpráva o občanství EU pro rok 2017 se zavázala analyzovat možnosti politiky ke zlepšení zabezpečení průkazů totožnosti a povolení k pobytu.
- (6) Toto nařízení po členských státech nepožaduje, aby zavedly průkazy totožnosti nebo povolení k pobytu, pokud nejsou stanoveny vnitrostátními právními předpisy, ani neovlivňuje pravomoc členských států vydávat jiná povolení k pobytu podle vnitrostátního práva mimo oblast působnosti práva Unie, například pobytové karty vydané všem rezidentům na území bez ohledu na jejich státní příslušnost.
- (7) Toto nařízení neovlivňuje ani použití průkazů totožnosti a povolení k pobytu s funkcí elektronické identifikace členskými státy pro jiné účely ani pravidla stanovená nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014⁶, kterým se stanoví vzájemné uznávání elektronické identifikace v přístupu k veřejným službám na území EU a které občanům přemísťujícím se do jiného členského státu pomáhá tím, že vyžaduje, aby byly prostředky elektronické identifikace uznány v jiném členském státě. Zdokonalené průkazy totožnosti by měly zajistit jednodušší identifikaci a přispět k lepšímu přístupu ke službám.
- (8) Řádné ověřování průkazů totožnosti a povolení k pobytu vyžaduje, aby členské státy používaly správný název pro každý druh dokladu. Za účelem usnadnění kontroly dokladů v jiných členských státech by název dokladu měl být také uveden alespoň v jednom dalším úředním jazyce orgánů Unie.
- (9) Bezpečnostní prvky jsou nezbytné pro ověření, zda je doklad pravý, a pro zjištění totožnosti osoby. Zavedení minimálních bezpečnostních norem a začlenění biometrických údajů do průkazů totožnosti a pobytových karet rodinných příslušníků, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu, je důležitým krokem k zajištění větší bezpečnosti jejich používání v Unii. Zahrnutí takových biometrických identifikátorů by občanům mělo umožnit plně využívat jejich práv volného pohybu.
- (10) Specifikace dokumentu Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) 9303 (sedmé vydání, 2015) týkající se strojově čitelných dokladů, které zajišťují

⁴ COM(2013) 837 final ze dne 25.11.2013, s. 7 a COM(2009) 313 final ze dne 2.7.2009, s. 15.

⁵ COM(2016) 790 final.

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 73).

globální interoperabilitu – mimo jiné pokud jde o strojové čtení a využití vizuální kontroly – by měly být pro účely tohoto nařízení zohledněny.

- (11) Postup snímání otisků prstů a zobrazení obličeje by měl zohlednit specifické potřeby dětí a měl by se použít v souladu s ochrannými opatřeními, která jsou uvedena v článku 24 Listiny základních práv unie, v Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod a v Úmluvě Organizace spojených národů o právech dítěte.
- (12) Zavedení minimálních norem týkajících se bezpečnosti a vzorů průkazů totožnosti by mělo členským státům umožnit spoléhat se na pravost těchto dokladů, když občané EU vykonávají své právo volného pohybu. I když je možnost stanovit dodatečné vnitrostátní prvky zachována, je třeba zajistit, aby tyto prvky nesnižovaly účinnost společných bezpečnostních prvků nebo aby neměly negativní vliv na přeshraniční interoperabilitu průkazů totožnosti, například možnost, aby byly průkazy totožnosti strojově čitelné přístroji v členských státech, které nejsou státem vydány.
- (13) Nařízení bude respektovat povinnosti vyplývající z Úmluvy Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením, kterou ratifikovaly všechny členské státy i Unie⁷. Začlenění dodatečných prvků, které činí průkazy totožnosti přístupnější a uživatelsky vstřícnější pro osoby se zdravotním postižením, například osoby se zrakovým postižením, by se proto měla podporovat.
- (14) Povolení k pobytu vydávaná občanům Unie by měla obsahovat určité informace, aby se zajistilo, že jsou jako taková identifikována ve všech členských státech. To by mělo usnadnit uznávání využívání práva volného pohybu mobilních občanů EU a práv s ním spojených, ale harmonizace by neměla překročit rámec toho, co je vhodné pro řešení nedostatků stávajících dokladů.
- (15) Pokud jde o povolení k pobytu vydávaná rodinným příslušníkům, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu, je vhodné využít stejný vzor a bezpečnostní prvky jako ty, které jsou uvedeny v nařízení Rady (ES) č. 1030/2002⁸, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, naposledy pozměněné nařízením (EU) 2017/1954⁹. Kromě toho, že slouží jako důkaz o právu pobytu, rovněž osvobozují držitele, kteří jinak podléhají vízové povinnosti, od povinnosti získat vízum, když doprovázejí nebo následují občana Unie na území Unie.
- (16) Článek 10 směrnice 2004/38/ES stanoví, že doklady vydávané rodinným příslušníkům, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu, se mají nazývat „Pobyťová karta rodinného příslušníka občana Unie“.
- (17) Průkazy totožnosti, jakož i pobyťové karty rodinného příslušníka občana Unie s nedostatečnými standardy bezpečnosti by měly být postupně vyřazeny, jak s ohledem na bezpečnostní riziko, tak na náklady vynaložené členskými státy. Obecně řečeno, období pěti let by mělo postačovat k nastolení rovnováhy mezi

⁷ Úř. věst. L 23, 26.11.2009

⁸ Nařízení Rady (ES) č. 1030/2002 ze dne 13. června 2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí (Úř. věst. L 157, 15.6.2002, s. 1).

⁹ Úř. věst. 286 ze dne 1.11.2017, s. 9.

četností, s jakou se doklady obvykle nahrazují, a potřebou vyplnit stávající bezpečnostní mezeru v Evropské unii. Nicméně u průkazů, které nemají důležité prvky, zejména nejsou-li strojově čitelné, je z bezpečnostních důvodů nutné kratší období v délce dvou let.

- (18) Pokud jde o osobní údaje, které mají být zpracovávány v souvislosti s použitím tohoto nařízení, použije se nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů)¹⁰. Je nutné dále specifikovat ochranná opatření vztahující se na zpracovávány osobní údaje. Subjekty údajů by měly být dobře obeznámeny s existencí paměťového média v jejich dokladech, které obsahuje jejich biometrické údaje, včetně toho, že je bezkontaktně přístupné, jakož i o všech případech, kdy jsou údaje obsažené v jejich průkazech totožnosti a povoleních k pobytu použity. V každém případě by subjekty údajů měly mít přístup k osobním údajům, které jsou zpracovávány v jejich průkazech totožnosti a povoleních k pobytu, a měly by mít právo na jejich opravu.
- (19) Je nutné v tomto nařízení specifikovat základ pro shromažďování a uchovávání údajů na paměťovém médiu průkazů totožnosti a povolení k pobytu. Členské státy mohou v souladu se svými vnitrostátními právními předpisy nebo právem Unie na paměťovém médiu uchovávat další údaje pro elektronické služby nebo pro jiné účely související s průkazy totožnosti nebo povoleními k pobytu. Zpracování takových údajů včetně jejich shromažďování a účelů, pro které mohou být použity, by mělo být povoleno vnitrostátním právem nebo právem Unie. Veškeré vnitrostátní údaje by měly být fyzicky nebo logicky odděleny od biometrických údajů uvedených v tomto nařízení.
- (20) Členské státy by měly použít toto nařízení nejpozději 12 měsíců po vstupu tohoto nařízení v platnost. Členské státy by od dne použitelnosti tohoto nařízení měly vydávat doklady, které splňují požadavky uvedené v tomto nařízení.
- (21) Komise by měla podat zprávu o provedení tohoto nařízení po třech letech od data použitelnosti tohoto nařízení, včetně o vhodnosti úrovně zabezpečení. V souladu s odstavci 22 a 23 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů¹¹ by Komise měla provést hodnocení tohoto nařízení na základě informací shromážděných prostřednictvím zvláštních ujednání týkajících se monitorování, aby se tak posoudily skutečné účinky nařízení, jakož i potřeba dalších opatření.
- (22) Jelikož cílů tohoto nařízení nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, ale může jich být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity, jak je stanoveno v článku 5 Smlouvy o fungování Evropské unie. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

¹⁰

Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1.

¹¹

Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů; Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1–14.

- (23) Toto nařízení respektuje základní práva a dodržuje zásady uznané zejména Listinou základních práv Evropské unie, včetně práva na respektování soukromého a rodinného života, práva na ochranu osobních údajů, práva volného pohybu a práva na účinnou právní ochranu,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT, OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

Článek 1

Předmět

Toto nařízení posiluje bezpečnostní normy vztahující se na průkazy totožnosti, které vydávají členské státy svým státním příslušníkům, a na povolení k pobytu, která vydávají členské státy občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům při výkonu jejich práva volného pohybu.

Článek 2

Oblast působnosti

Toto nařízení se vztahuje na:

- a) průkazy totožnosti vydávané členskými státy jejich státním příslušníkům, jak je uvedeno v čl. 4 odst. 3 směrnice 2004/38/ES;
- b) osvědčení o registraci vydávaná občanům Unie pobývajícím v hostitelském členském státě déle než tři měsíce v souladu s článkem 8 směrnice 2004/38/ES a doklady osvědčující trvalý pobyt vydávané na požádání občanům Unie v souladu s článkem 19 směrnice 2004/38/ES;
- c) pobytové karty vydávané rodinným příslušníkům občanů Unie, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu, v souladu s článkem 10 směrnice 2004/38/ES a karty trvalého pobytu vydávané rodinným příslušníkům občanů Unie, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu, v souladu s článkem 20 směrnice 2004/38/ES.

KAPITOLA II

VNITROSTÁTNÍ PRŮKAZY TOTOŽNOSTI

Článek 3

Bezpečnostní normy / vzor / specifikace

- 1) Průkazy totožnosti vydávané členskými státy se vyhotovují ve formátu ID-1 a musí splňovat minimální bezpečnostní normy stanovené v dokumentu ICAO 9303 (sedmé vydání, 2015).

- 2) Název dokumentu („průkaz totožnosti“) se uvádí v úředním jazyce nebo úředních jazycích vydávajícího členského státu a alespoň v jednom z dalších úředních jazyků orgánů Unie.
- 3) Průkazy totožnosti zahrnují vysoce zabezpečené paměťové médium, které obsahuje zobrazení obličeje držitele průkazu a dva otisky prstů v interoperabilních formátech.
- 4) Paměťové médium má dostatečnou kapacitu a schopnost zaručit neporušitelnost, pravost a důvěrnost údajů. Uchovávané údaje jsou bezkontaktně přístupné a zabezpečené, jak stanoví prováděcí rozhodnutí Komise přijatá v souladu s článkem 2 nařízení (ES) č. 1030/2002.
- 5) Následující osoby jsou osvobozeny od požadavku poskytnout otisky prstů:
 - a) děti mladší 12 let;
 - b) osoby, u nichž je odebrání otisků prstů fyzicky nemožné.
- 6) Členské státy mohou s ohledem na své vnitrostátní předpisy uvést podrobnosti a poznámky pro vnitrostátní využití.
- 7) Pokud členské státy do průkazů totožnosti začlení dvojí rozhraní nebo samostatné paměťové médium, další paměťové médium musí splňovat příslušné normy ISO a nezasahovat do paměťového média uvedeného v odstavci 3.
- 8) Pokud členské státy v průkazech totožnosti uchovávají údaje pro elektronické služby, jako je například elektronická veřejná správa a elektronické podnikání, vnitrostátní údaje se fyzicky nebo logicky oddělí od biometrických údajů uvedených v odstavci 3.
- 9) Pokud členské státy do průkazů totožnosti přidají vnitrostátní bezpečnostní prvky, přeshraniční interoperabilita průkazů totožnosti a účinnost minimálních bezpečnostních norem nesmí být omezena.
- 10) Doba platnosti průkazů totožnosti je maximálně 10 let. Mohou být poskytnuty výjimky pro konkrétní věkové skupiny.

Článek 4

Odebírání biometrických identifikátorů

- 1) Biometrické identifikátory se odebírají kvalifikovanými a řádně pověřenými pracovníky určenými vnitrostátními orgány, které jsou příslušné k vydávání průkazů totožnosti.
- 2) Pokud se členské státy při odběru biometrických identifikátorů setkají s potížemi, zajistí, aby byly zavedeny vhodné postupy respektující důstojnost dotčené osoby.

Článek 5

Postupné vyřazování

Průkazy totožnosti, které nesplňují požadavky článku 3, pozbývají platnosti po uplynutí doby jejich platnosti nebo pět let po [dni použitelnosti tohoto nařízení], podle toho, co

nastane dříve. Nicméně průkazy totožnosti, které neobsahují funkční strojově čitelnou zónu v souladu s dokumentem ICAO 9303 částí 3 (sedmé vydání, 2015), pozbývají platnosti po uplynutí doby jejich platnosti nebo dva roky po [dni použitelnosti tohoto nařízení], podle toho, co nastane dříve.

KAPITOLA III POVOLENÍ K POBYTU OBČANŮ UNIE

Článek 6

Minimální informace, které mají být uvedeny

Povolení k pobytu vydávaná členskými státy občanům Unie obsahují alespoň tyto údaje:

- a) název dokumentu v úředním jazyce nebo úředních jazycích dotyčného členského státu a alespoň v jednom z dalších úředních jazyků orgánů Unie;
- b) jasný odkaz, že je doklad vydán v souladu se směrnicí 2004/38/ES;
- c) číslo dokladu;
- d) jméno (příjmení a křestní jméno/a) držitele;
- e) datum narození držitele;
- f) datum vydání;
- g) místo vydání.

KAPITOLA IV POBYTOVÉ KARTY RODINNÝCH PŘÍSLUŠNÍKŮ, KTEŘÍ NEJSOU STÁTNÍMI PŘÍSLUŠNÍKY ŽÁDNÉHO ČLENSKÉHO STÁTU

Článek 7

Jednotný vzor

- 1) Při vydávání pobytových karet rodinným příslušníkům občanů Unie, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu, použijí členské státy stejný vzor, jaký stanoví nařízení Rady (ES) č. 1030/2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, naposledy pozměněné nařízením (EU) 2017/1954, a jak bylo provedeno ustanoveními rozhodnutí Komise C(2002) 3069 ze dne 14. srpna 2002, kterým se stanoví technické specifikace pro zajištění jednotného vzoru povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, naposledy pozměněné rozhodnutím Komise C(2013) 6178 ze dne 30. 9. 2013.
- 2) Odchylně od odstavce 1 je na kartě jasně stanoveno, že je vydaná v souladu se směrnicí 2004/38/ES, a je na ní uveden název „Pobytová karta rodinného příslušníka občana Unie“ nebo „Karta trvalého pobytu rodinného příslušníka občana Unie“. Členské státy mohou použít standardizovaný kód „Art 10 DIR 2004/38/EC“ nebo „Art 20 DIR 2004/38/EC“.

- 3) Členské státy mohou zadat údaje pro vnitrostátní použití v souladu s vnitrostátním právem. Při zadávání a uchovávání takových údajů dodržují členské státy tytéž požadavky, které stanoví čl. 4 druhý pododstavec nařízení Rady (ES) č. 1030/2002, naposledy pozměněného nařízením (EU) 2017/1954.

Článek 8

Postupné vyřazování stávajících pobytových karet

- 1) Pobytové karty rodinných příslušníků občanů Unie, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu, jež nejsou vydané podle vzoru stanoveného pro povolení k pobytu nařízením (ES) č. 1030/2002, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 380/2008 ze dne [den vstupu tohoto nařízení v platnost], pozbývají platnosti po uplynutí doby jejich platnosti nebo [dva roky po dni použitelnosti tohoto nařízení], podle toho, co nastane dříve.
- 2) Pobytové karty rodinných příslušníků občanů Unie, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu, jež jsou vydané podle vzoru stanoveného pro povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí v nařízení (ES) č. 1030/2002, ve znění nařízení (ES) č. 380/2008, ale nejsou podle vzoru stanoveného v nařízení (ES) č. 1030/2002, ve znění nařízení (EU) 2017/1954 ze dne [den vstupu tohoto nařízení v platnost], pozbývají platnosti po uplynutí doby jejich platnosti nebo [pět let po dni použitelnosti tohoto nařízení], podle toho, co nastane dříve.

KAPITOLA V SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 9

Kontaktní místo

- 1) Každý členský stát určí jeden orgán jako kontaktní místo pro provádění tohoto nařízení. Název tohoto orgánu sdělí Komisi a ostatním členským státům. Pokud členský stát změni svůj určený orgán, uvědomí o tom Komisi a ostatní členské státy.
- 2) Členské státy zajistí, aby si kontaktní místa byla vědoma existence stávajících a příslušných informačních a asistenčních služeb na úrovni Unie, jako jsou například Vaše Evropa, SOLVIT, EURES, subjekty podle článku 4 směrnice 2014/54/EU, Enterprise Europe Network a jednotná kontaktní místa, a dokázala s nimi spolupracovat.

Článek 10

Ochrana osobních údajů

- 1) Aniž je dotčeno použití nařízení (EU) 2016/679, mají osoby, jimž je vydán průkaz totožnosti nebo povolení k pobytu, právo ověřit osobní údaje obsažené v dokladech a případně požadovat provedení opravy nebo výmazu.

- 2) Informace ve strojově čitelné podobě budou v průkazech totožnosti nebo povoleních k pobytu zahrnuty pouze v souladu s tímto nařízením nebo vnitrostátními právními předpisy vydávajícího členského státu.
- 3) Biometrické údaje shromážděné a uchovávané v paměťovém médiu průkazů totožnosti a povolení k pobytu se použijí pouze v souladu s právem Unie a vnitrostátním právem pro účely ověření:
 - a) pravosti průkazu totožnosti nebo povolení k pobytu;
 - b) totožnosti držitele pomocí přímo dostupných srovnatelných prvků v případech, kdy musí být průkaz totožnosti nebo povolení k pobytu podle právních předpisů předloženy.

Článek 11

Monitorování

Komise nejpozději do dvanácti měsíců po vstupu tohoto nařízení v platnost stanoví podrobný program pro monitorování výstupů, výsledků a dopadů tohoto nařízení.

Program monitorování stanoví prostředky, jakými se mají údaje a další potřebné důkazy shromažďovat, a intervaly, v jakých se mají se shromažďovat. Specifikuje opatření, která přijmou Komise a členské státy při shromažďování a analyzování údajů a dalších důkazů.

Členské státy poskytnou Komisi údaje a další důkazy, které jsou pro monitorování nezbytné.

Článek 12

Podávání zpráv a hodnocení

- 1) Komise čtyři roky po dni použitelnosti tohoto nařízení podá Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o provedení tohoto nařízení.
- 2) Nejdříve šest let po dni použitelnosti tohoto nařízení Komise provede hodnocení tohoto nařízení a předloží Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o hlavních zjištěních. Hodnocení musí být provedeno podle pokynů Komise ke zlepšování právní úpravy.
- 3) Členské státy poskytnou Komisi informace, které jsou pro vypracování zpráv nezbytné.

Článek 13

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se po uplynutí 12 měsíců od vstupu v platnost.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*